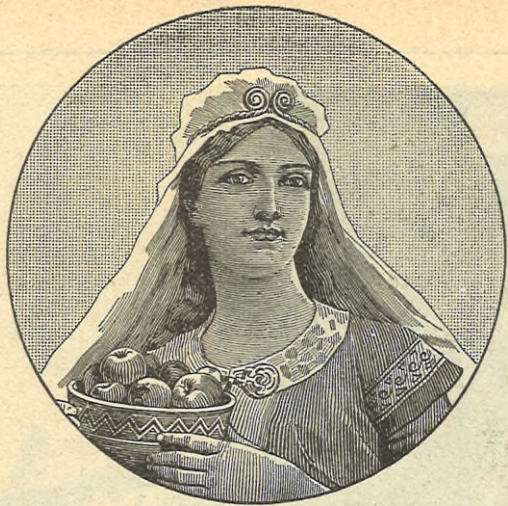

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Hög.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 15 (694).

LÖRDAGEN DEN 14 APRIL 1900.

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA ..... > 7: 50 IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	--	---

HEMMA HOS SIGURD.

DEN GLADE krönikören, som så många gånger under en följd af år haft skrattarne på sin sida, såg helt allvarlig ut, där han lutade sig tillbaka i fåtöljen.

»Jag upprepar,» sade han, »att det finns en sak, som jag skulle vilja ha sagt till publiken och — hvarför inte? — äfven till kritiken. Det är ett fullständigt misstag att tro, att den stora framgång, jag rönt som litteratör, på något sätt skulle ha stigit mig åt hufvudet. Det finns något, som jag är stolt öfver och som jag verkligen anser mig ha lyckats i och det är min journalistiska verksamhet, men jag försäkrar er, att jag känner mig mycket blygsam i min egenskap af skriftställare. Hur ofta har jag inte inför böcker af andra författare, hvilka rönt en mycket klen framgång, känt min egen litterära ringhet och sagt för mig själf: den, som ändå kunde åstadkomma något sådant!»

Jag smålog.

»Kritiken skall knappast tro er. Den känner alltför väl den ömtalighet, som ni vid mera än ett tillfälle lagt i dagen just gentemot recensenter af era skönlitterära arbeten.»

Han svarade:

»Jag medger gärna, att så varit förhållandet. Ni får emellertid erkänna, att den kritik, som ägnats mina arbeten, stundom inte burit den saklighetens och opartiskhetens prägel, att en man med något så när själfständighet utan vidare böjer sig för densamma. Jag har gifvit hugg på mig som tidningsman — såsom t. ex. min dumma polemik mot Frans Hodell i världen — men mina anmärkare ha å sin sida knappast bedömt mig på ett anständigt sätt. Att t. ex. i en anmälan inte nämna ett ord om hvad arbetet innehåller, utan endast rota upp gamla saker och hänfullt omnämna mina stora upplagor, kan ju inte kallas att kritisera. — Tänk er dessutom frestelsen att ge svar på tal, då man som jag är polemisk journalist och har en tidning till sitt förfogande!»

»Och hvad anser ni själf vara hemligheten till er framgång och till de efter våra förhållanden enorma upplagor, hvare era böcker utgå?»

»Min styrka har just legat i min verksamhet som tidningsman. Det är den, som gjort reklam för mina arbeten. Och så går det inte att i vårt land skriva för en elitpublik. Man bör förstå att samla publiken,

ALFRED HEDENSTIERNA (»SIGURD») I HANS ARBETS-
RUM. EFTER FÖR IDUN TAGEN
FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

och den konsten måtte jag ha kunnat. Men om ni visste, hur tacksam jag alltid varit för goda råd! Ingen kritik i världen har gifvit mig så många och värdefulla sådana som min förläggare och min hustru naturligtvis, som alltid tillsammans med mig går igenom mina arbeten.»

»Ännu en fråga: hvad sätter ni själf högst i hela er produktion?»

»Min gamle vän och gynnare, Gunnar Wennerberg, säger alltid, att mina kaleidoskop äro det bästa, som jag skrivit. Själf vill jag gärna tro, att mina små skisser och berättelser ur allmogens lif skola blifva mitt varaktigaste och bästa eftermäle. Ser ni, där har ni också en omständighet att beakta. Jag har aldrig gått utanför mina egna lifserfarenheter. Jag har känt och lefvat tillsammans med de människor, som jag skildrat och aldrig sträfvat efter att göra mina berättelser till något annat eller mera än hvad de äro.»

Han skrattade:

»Det sammanhänger naturligtvis med, att jag aldrig fikar efter litterär berömmelse. Hur skulle jag också ha kunnat göra det, som under mina bästa och kraftigaste år arbetat som fullständig tidningslaf och endast under korta morgontimmar kunnat ägna mig åt annat arbete!»

Och han tillade:

»Jag skall säga er, att arbetet under 1880- och 1890-talen lämnat märken efter sig. Då jag började min bana som tidningsman, var jag en ganska stark och sund natur och kom också direkt från bondlandet. Nu är jag nervös, så jag stundom är orolig för mig själf — ehuru jag medger, att jag blifvit bättre, sedan jag bosatte mig i Stockholm.»

*

I själfva verket hade den tjugusjuårige Alfred Hedenstierna, då han år 1879 inträdde som medarbetare i »Smålandsposten» en sträfsam tillvaro. Af sin far och farbror hade han i hemmet inhämtat den ojämnna och af luckor uppfyllda bildning, som alltid åtföljer en systemlös undervisning. Af tidningsmannens yrke kände han absolut intet och den, som nästan helt och hållet ensam, endast förlitande sig på sitt eget omdöme, skall redigera en tidning i en småstad, får ofta nötter att knäcka, som hufvudstadsjournalisten icke har en aning om. I all synnerhet, om han, i likhet med den unge journalisten i Vexjö, anfäktas af ärelystnadens demon att själfständigt uttala sig i dagens frågor.

Hur många ha icke erfarit samme känsla som han, då han — efter en ljungande straffpredikan, hvars verkan syntes honom storartad, mot en af riksdagens kamrare för dess hållning i en viktig fråga, slutande sitt opus med en hotfull vink om den gemensamma voteringens resultat, — af en kunnig man upplyses om, att grundlagsfrågor icke kunna göras till föremål för gemensam omröstning! Man känner sig förkrossad, färdig att sjunka genom någon okänd falllucka, man undviker mänskligheten och ger sig ingen ro, förr än man dunkat i sig alla rikets grundlagar.

Det blef en hård kamp nere i Vexjö. Själfbildning, nära nog ensam i en tidning, som kom ut tre gånger i veckan, kontorsarbete, korrekturläsning ofta nog både på text och annonser.

Men det fanns hvilodagar, då tidningen icke kom ut, och för den, som från landet medförde vanan att stiga upp kl. 5 om

»SIGURD» I FAMILJEKRETSEN. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

morgnarna, voro morgontimmarne långa. Då tillkommo kaleidoskopen och de små vackra och känsliga skisserna ur folkets lif, som snart förde »Smålandsposten» långt ut öfver länsgränsen och grundade »Sigurds» stora rykte.

»Kaleidoskopen» började redan på sommaren 1880 och från och med 1884 samlades de, jämte den flitige författarens öfriga produktion, i bokform. Det lär ha varit Gunnar Wennerberg, som fäste förläggarefirman Seligmann & C:os (nu Hugo Geber) uppmärksamhet på den originelle och talangfulle smålandsjournalisten. Sedan dess ha Sigurds böcker varit regelbundna nyheter på den årliga floden af jullitteratur — litterära fribytare, ofta nog med brokig last, bärande vittne om sin författares rastlösa verksamhet i den dagliga litteraturens tjänst, men äfven om omedelbarhetens hela friskhet och om en flödande humor.

Och han säger själf:

»Efter kl. 11 förmiddagen har jag knappast skrivit en rad med undantag af det regelbundna tidningsarbetet. Om jag inte skrivit på fastande mage, så hade jag allt själf fått vara fastande. Och alltid färdig på en gång, aldrig ett uppskjutande till morgondagen af en en gång påbörjad krönika eller skiss. Hvad, som för öfrigt vittnar om min flit och min arbetsamhet, är, att dessa krönikor pågått under tjugu års tid, vecka efter vecka, utan att klicka en enda gång.»

*

Tjugu år som landsortsjournalist!

Och han berättar om tidningsmannens ställning i landsorten, om den stora betydelse hans personliga sätt och hans privata förhållanden äga inför en många gånger nogräknad publik. Först och främst hyggelig och skötsam karl — därefter hans åsikter!

Som ifrig vän af vår landsortspress sticker Sigurd icke under stolen med sina farhågor för dess framtid. Utan ekonomiskt oberoende finns, menar han, ingen själfständighet i åsikter, och den ohejdade konkurrensen landsortstidningarna emellan, de tryckta priserna och de stegrade anspråk

ken utgöra allvarliga faror för deras ekonomiska bestånd. Han talar sig varm, framför sina åsikter med öfvertygelse, ty han är inne på ett område, som intresserar honom. Han känner sig fortfarande, ehuru numera bosatt i hufvudstaden, icke endast i egenskap af landsortskorrespondent, utan i själ och hjärta som landsbo.

Hvilket icke hindrar, att han förstår att sätta värde på hufvudstadens fördelar, dess angenäma tillfällen till förströelser, dess behag och komfort.

Och när jag i hans stora och eleganta salong tar afsked af honom och hans älskvarda hustru, tänker jag för mig själf:

Det är roligt, att det finns litteratörer, som äga förmåga att gagna sig själfva på samma gång de bereda andra glädje. Tänk så många glada och oförargliga skratt, som lagt grunden till Sigurds hem!

THORE BLANCHE.

EN STOCKHOLMSARBETERSKA OM IDEALEN.

VI HA HÄR NEDAN nöjet meddela en uppsats, som för visso äger sitt alldeles säregna intresse. Den kom fram som föredrag vid ett af de *samkväm för arbeterskor*, som några högt bildade kvinnor i hufvudstaden, i känslan af det å båda sidor önskvärda i ett utbyte mellan hufvudets och handens arbetare, nu sedan 8 år tillbaka regelbundet anordnat, och för hvilkas plan Idun under rubriken »Vidgad horisont» utförligare redogjorde i n:r 15 för år 1896. Föredraget hölls helt nyligen vid ett af dessa samkväm af en ung *hattsömmerska* — en fröken Anna Almqvist — en helt och hållet själfbildad flicka. Bland de damer, som åhörde, väckte det en så liflig uppmärksamhet, att de nu bedt Idun till än vidare kretsar sprida den unga arbeterskans i sanning både läs- och begrundansvärda tankar

OM IDEAL.

Man hör så ofta människor säga, att de aldrig haft och inte bry sig om att ha ideal; men många af dem, som så säga, göra troligen sig själfva orätt;

PÅ GEFLE-
DAMERNAS
BASAR.

DET ÄR EJ till en af de årliga, lysande basarerna i vår hufvudstad jag i dag ber dig vara mig följaktlig, kära läsarinna, det är till en

landsortsstad, till Gefle, där Svenska Kvinnoföreningens för Fosterlandets Försvar lokalkommitté nyligen anordnat en dylik, särskildt till förmån för sjukvården i fält.

En basar i landsorten, kan den vara något att tala om! Jo, min vän, var viss därpå! — Ser du ej, hur det strålar genom fönstren i Stadshusets festvåning, hör du ej mu sikens sprittande toner, som tränga ända ut i den mattbelagda trappuppgången. Och nu, när vi stå här i entrén och se in i den bländande, ljusa festsalen, slår där ej en feststämning emot dig, som drager äfven dig med sig, du skeptiska! — Och skulle det ej vara verklig fest, då hög som låg samlats för att gemensamt ge uttryck åt en och samma känsla, — kärleken till fosterlandet! Ja, du ser själf här strax till höger den smakfulla expositionen af stora lotteriets vinster, där bland andra glänsa de

GREFVINNAN HEDDA DE LA GARDIE.

eleganta gåfvorna från deras k. högheter kronprinsen och kronprinsessan. — Ja, där finnas gåfvor ända från Petschora!

Festsalen ligger som ett ljushaf framför dig. Inga hårda konturer, inga tunga dekorationer, inga skrikande, störande färger! De äro så lätta och luf-

tiga, alla dessa smakfulla stånd med sina blomsterarrangement af crêpe-papper.

Midt på ena långväggen ha vi hufvudståndet, hållet i ljusblått med silfverstjärnor och med en mängd margueriter i guirlander, — en träffande färgsymbol af det kvinnliga, hvilket det ock representerar, ty detta stånd är Handarbetsståndet. Också taga sig de unga damerna, helt klädda i hvitt som de äro och med pudradt hår, särdeles väl ut.

Till höger om detta stånd har du Barnklädesståndet, en skapelse i hvitt och ljusgrönt med ängsblommor: stora sköna knippen af vallmo och andra blomster — du tänker ovillkorligen på vår! Och ser du inte där den lilla söta baby'n i sin hvita kråka, är hon inte som en blomma bland de andra!

Skola vi nu gå till Poststugan och knacka på luckan. Kanske har du bref! Men säg mig — har du väl sett en sådan poststuga förr, en riktig sådan, som du ser på landet, röd, med hvita knutar och gröna fönster och med sin geraniekruka och hemväfda gardiner! Nu knacka vi. Mycket riktigt, det var ej en guldgalonerad postherre, nej, en gladlynt och nått kulla, som tittade ut. — »Bref» — visst finns det bref till alla, alla!

Nu skola vi försöka att kryssa oss öfver till andra sidan. Jag säger »försöka», ty här är ju en trängsel som är oerhörd! — Jag har nog sett, att du från första stund haft dina ögon fästade på »Floras tempel», som man rest i salens midt, där hennes sköna prästinnor, med blomsterkransar i håret, rikligen utdela sin gudinnas häfvor. Det ser ut som en fik af Floras mantel, detta rosatempel med blommornas svarta fröhus, som tyckas sprida en berusande doft. Men låt ej sirenerna fångla dig, vi ha mycket än att se. Vi ha Konstståndet, det, som du ser så stilfullt dekoreradt i solrosor och palmer. Skall du nu ha ett vackert minne, köp det här, ty här finns att välja på! Och den spanska tobaksafdelningen sedan i detta stånd med sina eldiga senoritas — är det väl underligt, att de unga herrarne vilja sola sig i sydändsk glöd. Skada blott, att detta allt så fort går upp i »rök».

Men vidare måste vi till Husgerädsståndet, där du finner allt, — ända från små nätta mjölpåsar till trefliga handsågar och verktyg, vidare till »Fortunas hjul», ett lustigt hjulverk, där korgar motaga tombolavinsterna och befordra dem till respektive vinnare. Och en titt in i de angränsande rummen, där damkafé är anordnad, säger dig, att det äfven är sörjdt för den materiella vederkvickelsen.

Men nu spela zigenarne upp! Deras läger är så illusoriskt, att man vill tro sig ha ett verkligt sådant för ögonen. Vill du bli spådd — hon kan det, den gamla där! — Nu sjunger Preciosa en vemodig sång, hennes vackra röst smälter samman med det mjuka ackompanjementet från

deras stråkorkester och det blir så tyst i de människoppfyllda salarne...

Vill du se och höra mera? Ännu återstå oss tablåerna, »Erik XIV och liten Karin», med vacker tenorsång, samt verkningsfulla »Krigsscener»: hur striden brinner som hetast i middagssolens glöd, och huru sedan, då natten faller på, sjukvårdssystrarna bringa hjälp och lisa åt de sårade. Äfven där hör du musik, en lifvande marsch och en stilla hymn; äfven där är stämningen lyckligt träffad! En omväxlande varietet, där flere framstående sång- och talformågor biträda, hör ock till programmet; men jag tror, att du nu, som jag, ej skulle hafva något emot att slå dig ned uti det trolska, med speglar och svällande divaner smyckade Orientaliska rummet, och låta servera dig iskylt champagne från den kolossala champagnebuteljen. Se, en sådan etikett den har! Inom en ram af druffklasar och vinranka ser du tjugande damer i empiredräkter skänka i den sprudlande nektarn!

När vi nu sitta här i lugnt »dolce far niente» — säg mig, huru finner du Gefledamernas basar? Vore jag själf en bland dem, skulle jag nog ej komma fram med en dylik fråga, men nu är jag en lika utomstående som du, dock icke skeptisk! Ty ser du, jag, som många andra, kände icke Gefle förut, jag trodde det var en alldaglig och tråkig landsortsstad, men Gefle är allt annat än tråkigt: en stad, som vill framåt och som går framåt i alla afseenden och med hvarje år får alltmer karaktär af storstad.

»Last but not least», resultatet blef närmare 11,000 kr. Många ha hedern af denna basar, men en mer än andra. Det är lokalkommitténs ordförande, grefvinnan Hedda De la Gardie, f. von Hermansson, som med aldrig svikande intresse och osparadt nit offrat tid och kraft och hvars vinnande väsen i hög grad bidragit att göra det till ett lätt arbete.

***

PÅ GEFLEDAMERNAS BASAR.

EFTER FÖR IDUN TAGNA
FOTOGRAFIER AF CARL
LARSSON.

1. »FLORAS TEMPEL.»
2. »ORIENTALISKA RUMMET.»
3. »KONSTSTÅNDET.»

E. Sundewall foto.

STINA SVARTLING, FÖDD VON HOFSTEN.

ALLT FLERE blifva de områden af det verksamma lifvet, som öppna sig till bearbetande af kvinnlig intelligens och kvinnlig energi. De gamla fördomarna mot kvinnans deltagande i sysslor och värf utom hemmets råmärken kunna väl nu anses så godt som begrafda i det gamla seklets graf.

I det yttersta af de gångna hundra åren väckte det uppmärksamhet och lifligt intresse landet rundt, att en kvinna startat ett företag, det första i sitt slag inom Sverige, hvars beskaffenhet särskildt ägnar det att främjas af kvinnohänder, ehuru ingen före henne hittills hos oss tänkt ut till lefvande verklighet den tanken att metodiskt ordnande och undervisande träda i spetsen för trädgårdsodling och blomstervård. Men det var just hvad fru Stina Svartling, född von Hofsten, gjorde om våren 1899, då hon på Riseberga gård i Nerike öppnade Sveriges första kvinnliga trädgårdsskola, därvid ledd lika mycket af sin från barndomen bevarade kärlek till blomornas vård som af en medveten eller omedveten instinkt att främja ett fosterländskt mål med devisen: trädgården åt kvinnorna.

Redan på eftersommaren förra året hade Idun tillfälle att i sina spalter återgifva ett par vyer med grupper och personnager, alla lika blomstrande, från denna skola och dess verksamhet, åtföljda af några orienterande ord. I dag hafva vi glädjen pryda dessa blad med bilden af skolans företagsamma föreståndarinna.

Född den 28 juni 1858 på Valåsen i Karl-skoga bergslag i Värmland, uppväxte Stina von Hofsten i på en gång den fagraste och allvarsammaste natur, som tidigt tog hennes sinne fångat och stämde hennes hjärta till samklang med sig. Den välskötta trädgården på »det vackraste ställe, hon sett», och blomstergrupperna i växthuset blefvo snart hennes käraste vänner. Hennes äldsta barndomsminne som 2-åring är minnet af handplagg, som lilla Stina tuktades med för odygden att vårdslöst hafva fingrat på några stora vackra callablad. Intresset för

blommorna växte med henne själf, men äfven lusten att lära känna och förstå sig på trädgårdsodling i allmänhet och i dess särskilda grenar. Sedan hon 1880 blifvit gift med dåvarande löjtnanten, numera ryttmästaren vid Lifregementets husarer, Reinhold Svartling, hindrades icke af växande husmoderliga och moderliga omsorger trädgårdsintresset att få sin akt och ans. Tvärtom återvände hon med åren alltmer till sin första kärlek och det med sådan framgång, att hon vid Örebro läns trädgårdsutställning i Örebro 1897 erhöll 1:sta priset för krukväxter, odlade i boningsrum, samt 2:dra pris för af trädgårdsprodukter beredda konserver.

Kom så i maj 1899 hennes trädgårdsintresses stora genombrott med den första kvinnliga trädgårdsskolans anläggning, hvarigenom hennes verksamhetsbegär kom i sitt rätta element och hennes hortikultura insikter fingo rika fält att göra sig gällande på. Själf deltagande i allt arbete i trädgården, såväl gröfre som lättare, är hon sina elever lika mycket till föresyn som uppmuntran och af de mången gång ganska stora ansträngningarna i de lodräta solstrålarnes badd vältrar hon bort tungan genom sitt glädtiga väsen och friska, ihålliga nit.

En ofta under den förra sommarens starka hetta kännbar och besvärlig brist på vatten samt ändrade ägoförhållanden vid Riseberga gård har föranlett fru Svartling att från och med den 1 maj 1900 förlägga sin trädgårdsskola till Espenäs gård vid stora Hjälmarens strand. Utbytet af verksamhetsplats har endast fördelar med sig: rymligare bostad, riklig tillgång på vatten, ångbåtskommunikationer och en natur, där Nerikesbygdens stelarare utseende öfvergår i Sörmlandsnejdernas vekare behag.

För årets kurs har fru Svartling dessutom antagit en biträdande lärarinna, som med de högsta betyg genomgått prostinnan Pöyhönens bekanta trädgårdsskola i Haapaveri i Finland.

Anmälningar, hvaraf flere redan ingått både från Sverige, Norge och Finland, till deltagande i årets sommarkurs mottagas när som helst och önskligast med första under adress fru Svartling, Örebro. Enligt alla antaganden kommer den nya kursen att röna lika stor efterfrågan som den första, hvars elever med så god behållning och så glada minnen skildes från sommarvistelsen vid Sveriges första kvinnliga trädgårdsskola.

CARL STRANDBERG.

Törnekronan.

Sarons lilja bland törne stod,
bladen förtvinade hängde.
Hufvu't hon böjde i tynande mod,
törnet trängde och trängde.

Kom då ovän, som törnet sått,
hvälfde på tankar arga.
Liljans vän, som han fången fått,
ville i småleå han sarga.

Törnet bröt han och vred i hop,
taggarne skulle ej skona.
Liljans vän under småderop
fröntes med törnefrona.

Blodig om pannan, han tåligt led.
Törnet trängde och trängde...
Glans öfver liljan sig åter spred,
bladen ej tvinnande hängde.

Törnet han lyfte på forset opp,
hufvu't i döden han böjde...
Lifsens vatten i liljan lopp,
hufvu't befriad hon höjde.

Mer hon ej kväpves i törnsådt stoft,
taggarne nu henne skona.
Sarons lilja offerar sin doft
åt Golgatha törnefrona.

Harald Jacobson.

DAGMAR WERLE. PRISBELÖNAD SKISS AF GERDA FAHLROTH.

DÖRRKLOCKAN ringde. Dagmar Werle tog tändstickorna, som stodo bredvid henne på pianot, och reste sig för att tända lampan. Hon hörde moderns trötta steg ute i tamburen, hörde hur hon öppnade dörren och svarade ett sträft ja på den besökandes fråga, om fröken Werle var hemma.

Dagmar satte bort tändstickorna igen. Det var bättre att endast ha skenet från brasan. Hon var ännu ej så stor skådespelerska, att hon ej i dag kunde behöfva skymningens hjälp för att dölja den svaghet, hon i själfva verket kände. Hon värmdde händerna framför elden, gned hårdt sina kinder för att få litet färg och drog sin favoritstol i den djupaste skuggan.

Hon stod där, då modern öppnade dörren och sade: »Dagmar, herr Montin önskar tala med dig.»

Dagmar förde handen till hjärtat. Om moderns stämma blott ej haft en så isande kall klang! Ett vänligt tonfall blott, och allt skulle ha gått så lätt. Hon undrade ibland, om alla hennes uppoffringar tjänat till intet, om det ej vore bättre och mera rätt att åtminstone göra en människa lycklig och offra de andra, än att som nu alla skulle bli olyckliga. Men så kväfde hon sina upproriska tankar och gick emot sin gäst.

Denne stannade innanför dörren, som fru Werle stängde bakom honom, och skuggade med handen öfver ögonen liksom för att bättre urskilja föremålen i den rådande skymningen.

»Ser ni mig inte?» frågade Dagmar med ett bedröfligt försök till ett skratt, som lät mera likt kväfd gråt, och sträckte fram sin hand.

Erland Montin tog den under tystnad och höll den fast, trots Dagmars försök att frigöra den, och hans ögon hvilade forskande på hennes upprörda ansikte.

Dagmar vändades under hans blick, men med ett tappert försök till otvungenhet ledde hon honom fram till en stol vid brasan och sade: »Sitt där och värm er, jag tänder ingen lampa, vi prata bättre så här, inte sant?»

Och hon ville draga sin hand ur hans. Men han höll den blott ännu fastare och såg oafvändt på det vackra ansiktet framför sig.

»Dagmar,» sade han slutligen med upprörd stämma, »hvarför är allt och äfven

du så underlig? Jag kände en så besynnerlig aning om olycka, när jag fick ditt bref med dess affärsmissiga anhållan om ett sista besök. Min älskade, var det efter allt det svar, du hade att ge på min bön, att du skulle bli min hustru?»

Han släppte hennes hand och sjönk ner i stolen. Det såg ut, som hade han glömt hennes närvaro, där han satt framåtböjd och stirrade med ett frånvarande öfvergifvet uttryck i lågorna. Dagmar kände sitt hjärta fyllas af en underbar moderlig ömhet för detta stora barn, och hon måste med våld betvinga sin längtan att stryka hans ljusa, mjuka hår, och den var så mäktig denna frestelse, att hon oöfverlagdt lade händerna på ryggen och knäppte dem fast tillsammans. Så stod hon orörlig och väntade, att han skulle tala.

Dagmar Werle var vacker, och hennes afundsmän vid teatern visste också att framhålla det som den största orsaken till hennes framgång där. Den fina vackra profilen, den rena låga pannan med det delade mörkbruna håret, rikt och vågigt, och de sköna ögonen, skiftande af glädje och vemod, utgjorde ett bedårande helt. Munnen var det enda, som ej kunde bestå inför en sträng kritik, och dock var det den, alltför stor som den var och med tunna läppar, som gaf hennes ansikte dess största behag. Dess linier voro så ytterst känsliga och mjuka, och då hon sjöng, log den skälmskt eller skälfde den i sorg på ett förunderligt gripande sätt. Hon var ung, och alla voro ense om, att hon hade en vacker bana framför sig, om också hennes mest beundrande vänner måste medgifva, att rösten ej var så stor och utvecklad och hennes väsen i allmänhet en smula för behärskad, för att hon skulle kunna göra sig riktigt gällande i sina roller. Som hon stod där i kufvad rörelse med all sin ömhet strålande ur de varma ögonen, var hon vackrare än någonsin, och då Erland plötsligt såg upp och mötte hennes blick, for ett skimmer af hopp öfver hans ungdomliga ansikte, som med sitt ljusa, förtroendefulla uttryck så föga tycktes ägnadt att afspegla sorg och misräkning. Han reste sig till hälften och sträckte ut sina armar mot henne.

»Nej,» sade Dagmar lågt och sköt med en afvärande rörelse hans hand tillbaka, »det kan aldrig bli så, och jag hvarken vill eller får bedraga oss båda med ett falskt hopp.»

»Men hvarför?» Erland blef blek och rösten lät vredgad. »Bedrog du mig, då du sade, att du älskade mig, eller dig själf, då du trodde dig kunna lämna ditt artistlif för min skull? Älskade, du behöver ej välja, jag begär ej detta offer.» Och vreden gaf vika för ett barns vädjande uttryck.

Det kom ett leende på hennes läppar.

»Tror du själf, hvad du säger nu? Lika litet som jag skulle kunna dela din kärlek med någon annan, lika litet kan du dela min med min konst.»

»Dagmar,» utbrast Erland otåligt, »hvad talar du om att dela! Älskar du mig, som jag älskar dig, finnes det blott en väg för dig att gå, då lämnar du utan tvekan allt för att följa mig.»

»Ja, Erland, det gjorde jag, om jag ej älskade dig, så som jag gör, om jag ej tyckte dig vara för god att få till maka en kvinna, som svikit sin plikt, och som begagnat sig af din kärlek för att på dina skuldror lägga bördor långt utöfver din bärkraft. Och vi båda skulle till sist få upp-

leva den stund, då bitterhet intagit kärlekens plats.»

Han såg förvirrad och frågande upp på henne, där hon stod stolt och modig, kämpande mer mot frestaren i sitt eget hjärta än mot något annat.

»Du förstår mig ej,» sade hon trött och satte sig i den stol, hon ställt i den dunklaste vrån, »hur skulle du också kunna göra det? Hur kan du fatta ett lif som mitt, fyllt af omsorg om dagligt bröd för fyra munnar, du som lefvat bland kvinnor, som i sämsta fall endast haft vården om sin egen person på sitt ansvar? Far och mor, oförmögna till hvarje inkomstbringande arbete, och en liten syster, hvars kläna hälsa fordrar en stärkande luft och all lifvets komfort, alla bero de af mig. Jag äger den lyckan att kunna skaffa dem lifvets nödort, men det är i ständigt bäfvan jag arbetar, ty allt kan ramla, om en sjukdom kommer, eller jag misslyckas på min bana. Och vet du, till hvilket pris jag köpt denna lycka?» — Hennes stämma sjönk till en hviskning, och hon lutade sig fram mot honom. »Du tycker, att jag är hjärtlös, som så offerar dig och din kärlek för ett slitande lif, men, Erland, jag har förut offerat min moders kärlek, och det offeret var mycket, mycket tyngre.»

Hon gömde snyftande ansiktet i händerna och vaggade sakta fram och tillbaka. Erland lade smekande sin hand på hennes hår, men med en häftig rörelse sköt hon bort den.

»Gör mig ej svag! Det är redan illa nog, att jag gråter. Jag måste säga dig allt, om du skall förstå mig. — Min mor, ortodox till fanatism i dessa frågor, skulle hållre sett sin dotter som det lägsta tjänstehjon förrätta de gröfsta sysslor än blifva en så förtappad varelse, som en stackars sängerska i hennes ögon är, och hade hon anat, att den undervisning, jag i bättre dagar fick, skulle blifva så olycksbringande, hade hon förr med egen hand slitit hvarje ton ur min strupe. Hade det gifvits en annan utväg att på ärligt sätt försörja de tre varelser, som voro lämnade åt min vård, hade jag offerat mina konstnärsdrömmar, men ställd ansikte mot ansikte med nöden tvekar man ej. Min stackars mamma kan ej glömma den skam, jag i hennes ögon dragit öfver oss. Hon tar de pengar, jag förtjänar, som om de brände henne, och öfvar jag mig, vet jag, att hon smyger in i det bortersta rummet, efter att väl ha stängt alla dörrar, och jag sitter där beröfvad all arbetsglädje. Så går jag som en främling i mitt eget hem. Ah, jag vet nog, att folk säger, att jag aldrig kan bli något riktigt stort, emedan jag ej kan öfverlämna mig helt åt stämningen. De veta ej de, att det är minnet af min moders ogillande blick, som likt en kall hand griper i mitt inre och förlamar det. Allt är så mörkt, men det finns en ljusglimt dock. Att få skaffa min lilla syster hälsa och lifsglädje och fostra henne till en lyckligare människa, än jag själf fått blifva, det är mitt lifsinnehåll, och för hennes skull tror jag på lycka och godhet. Och vet du,» fortsatte hon med en hoppfull klang i rösten, »ibland kommer det öfver mig en stark förtröstan, att, om jag ej förtrötts i kärlek, skall jag vinna min moders åter.»

Erland lade sig på knä bredvid henne och tog hennes händer, som han ömt kysste. Hon satt och såg drömmande in i glöden och hörde som i fjärran, hur han gaf henne vackra kära namn, som hon saknat så länge, och som på ett förunderligt sätt tröstade

hennes sjuka hjärta. Men så kallades hon åter till verkligheten.

»Hvad skola vi göra?» sade Erland, alltfjämt med hennes händer i sina. Hon ryckte till och drog dem hastigt ur hans.

»Vi skola skiljas,» sade hon sakta, men fast, »vi skola ej råkas förrän om många år, och då skola vi båda ha öfvervunnit detta.»

Han skrattade bittert. »Du tycks anse det som en ganska lätt sak. Jag undrar, om du verkligen älskar mig.»

Hon såg på honom med ett egendomligt leende.

»Tror du ej, att det är bättre att göra sin kärlek till ett vackert minne än till en ständigt naggande plåga, när den ej kan bli en lycklig verklighet? Jag skall arbeta mig till lugn och du, ja, du är ung, och hela världen är din.»

»Men du är ej där,» sade Erland med barnslig otålighet, »och då är den intet för mig. Dagmar, älskade, skicka ej bort mig, låt mig arbeta för dig och de dina, om några år kan jag det nog.»

Hans stämma lät så bedjande, och Dagmar vacklade. Det vore härligt att ha någon, som lefde för ens lycka, någon, som lyfte omsorgerna på sig, men så såg hon hans ungdom böjas under den börda, hon lagt på hans skuldror, och hon blef åter stark.

»Nej, Erland,» sade hon och reste sig beslutsamt, »vi måste skiljas. Du får ej komma i min väg, du får ej på det viset förlama min arbetskraft. Jag ber dig förlåta mig, om jag nu gjort dig sorg, jag har ej annat val, och jag ber dig gå nu.»

Hennes sista ord nästan kvädes af rörelse, och tårarne stodo varma i hennes vackra ögon. Erlands blickar hängde som förtrollade fast vid Dagmars ansikte, under det han långsamt och motvilligt reste sig och tog hennes framsträckta hand.

»Får jag kyssa dig än en gång?» hviskade han. Hon slog armarne om hans hals, och han slöt henne hårdt i sin famn. Hon befriade sig mildt från hans famntag och sköt honom ifrån sig. Utan ett ord gick han, och Dagmar var ensam.

Hvad lifvet var underligt. Hvarför skulle hon vara tvungen att stöta bort ifrån sig en rik, varm kärlek, den enda i hennes lif, det kände hon. Hon satte sig framför den slocknande brasan, och hennes tankar kretsade kring minnet af en väninna, som dött ung i lungdot. Hon hade ett barn, en gosse, som var tre år, när modern dog, och hon hade aldrig kysst eller smekt sitt barn, ehuru, eller kanske just därför, att hon älskade det med en afgudisk ömhet. Och dock hade hon en gång hört honom klaga för fadern »att mamma ej höll så mycket af honom, som pappa gjorde, ty hon kysste honom aldrig.» Det var i sanning den kärlek, som icke söker sitt.

*

Ar förgingo, under hvilka deras vägar aldrig möttes. Erland lämnade Sverige efter slutade studier och arbetade under flere år vid elektriska verk i Tyskland. Han visste därför intet om Dagmars öde, förrän han sporde därom genom en notis i tidningarna om hennes vunna framgångar som konsertsångerska ute i Amerika. Han hade ej glömt sin första kärlek, och han kände en viss bitterhet emot henne, som ej ansett honom värdig att få underrättelse om denna förändring i hennes lif. Hon hade tydligen haft ett lätt arbete med att glömma honom, eljes hade väl det natur-

Alla förbrukare af koncentrerade munvatten!
pröfvén vår nya
Extra koncentrerade

ASEPTOL

å 2 kronor per flaska; verksamaste antisepticum; oskadlig; särdeles angenäm, kylande smak; drygast, i längden billigast; mångsidigast nyttig.
S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

ligaste varit, att hon kommit till honom nu i sin sorg. Han tänkte naturligtvis ej ett ögonblick, att hon troligen i sin stad väntade på ett ord af trohet från honom, och han ville ej ens för sig själf tillstå, att under de sista åren såret, som hans unga kärlek slagit, läkts allt mer, och att det blott återstod ett litet ärr nu, som endast smärtade vid så ovarsam beröring, som den denna notis orsakat. Åter gingo några år, och han såg ofta hennes namn nämnas, men ärrret smärtade allt mindre. Så hade nio år förflutit efter deras sista möte.

Då hände sig en dag, att Erland beslöt att tillbringa sina ferier i hemlandet, och han hamnade efter några dagars resa vid en bortgömd liten västkustort, där han i frid skulle få segla och fiska, och dit storskadslifvet ej skulle förfölja honom.

Han hade fått ett rum i en af strandvillorna, och på verandan därutanför, där han kunde se hafvet i all dess vidd, beslöt han att njuta af sitt välförtjänta lättingslif några veckor. Det bodde många sommargäster i villan, men där funnos balkonger och verandor till alla rum, så han behöfde ej alls blifva störd.

Så satt han den första morgonen förnöjd i sitt själfhärskarrike och njöt af hemmets skönhet och modersmålets ljufva klang i rösterna rundt om honom, med den fridfulla intensitet, som den njutningen och ingen annan bereder. Han hörde, hur samtalet gick lifligt och muntert hos granne, och han undrade intresserad, hvilka människor han förts tillsammans med här.

Han hörde lätta steg på balkongen öfver sitt hufvud, dörren till rummet stängdes försiktigt, någon smög tyst utför trappan, och Erland såg en ung flicka taga vägen ner åt stranden. Som en blix slog det honom, att det måste vara Dagmar. Ingen mer än hon hade sådant hår, mjukt som en smekning, tänkte han, och ingen annan höll sitt hufvud så ungdomskäckt och omedvetet stolt. Men han vågade ej ropa hennes namn, det var något främmande öfver henne, som höll honom tillbaka. Han skulle vänta tills hon kom åter, och om det var Dagmar... Jo, hur skulle det då bli? Det var inte utan, att han kände sig litet samvetsöm, fastän han inte riktigt kunde göra sig klart hvarför. Hon kunde ingenting förebrå honom, ty om också bilden bleknat, hade dock ingen annan utplånat den, och för resten hade hon ju själf bedt honom glömma.

Så ung och fager hon var, där hon gick rak och spänstig! Han såg i inbillningen hennes varma ögon och mjuka mun, och han kände, hur kärleken började flamma upp på nytt. Han försökte att vänta tåligt, men då en halftimme förgått, och hon fortfarande satt kvar därnere på stenen, reste han sig och gick långsamt samma väg. Flickan hörde honom ej, och Erland kunde i ro betrakta henne, där hon satt framåtböjd med hakan stödd i händerna. Han kunde ej se ögonen, men han kände väl den där mjuka rundningen vid kinden och halsens fina böjning, och i minnets öfverväldigande makt uttalade han halfhögt hennes namn: »Dagmar!»

Flickan spratt till och reste sig hastigt. Hon såg förvånad och obekant på honom, och Erland mötte hennes blick med synbar förvirring. Nu såg han, att det ej var Dagmar, fastän hon var förvillande lik den flicka, han med svidande hjärta en gång lämnat.

Ett hjärtligt skratt från flickan hjälpte

honom ur hans förlägenhet. »Tog ni mig för min syster? Så lustigt! Då måtte ni ej ha sett henne på många år. Jag är inte Dagmar Werle, jag heter Aina. Men hvem är ni?»

Hon gjorde denna fråga på ett så löjligt mönstrande sätt, att Erland med en underdånig bugning och med hatten alltjämt i hand, svarade: »Förlåt, nådigaste fröken, mitt djärfva närmande, men ni var så lik er syster, då jag såg er från min veranda, att jag knappt ett ögonblick tviflade på, att det var hon. Jag heter Erland Montin, ingenjör till er tjänst, och var en af er systers vänner en gång i tiden, då ni var en liten skolflicka.»

»Stackars Dagmar, hon har varit så öfveranstängd, men börjar nu få igen krafterna. Tänk, hvad hon skall bli glad att få se er!»

De gingo långsamt upp mot villan, och under det Aina med barnslig förtroendefullhet oförtrutet pratade om allt, betraktade Erland henne förstulet. Hon var underbart lik Dagmar, men det låg uteslutande i dragen, ej i uttrycket. Detta barn hade lefvat i sol och kärlek, och återskenet därav strålade ut från hennes ögon, ja, från hela gestalten.

»Dagmar sofver nu», sade hon, då de nalkades villan, »men så snart hon vaknar, skall jag fråga henne, när ni får träffa henne. Jag är en mycket sträng herre öfver henne, må ni tro, men hon har ej själf en tanke för sin egen person.»

»Får jag lof att fråga, hvem som är centrum i hennes tillvaro då?» sade Erland med väl spelad ovetenhet.

Aina rodnade. »Ni är en mycket frågvis ung herre», sade hon skrattande, »och till straff skall ni ej få veta mera. Farväl!» Och med en nick och en lustigt förnärnad min försvann hon.

Erland gick ner till stranden igen och vankade där fram och tillbaka. Hans tankar voro i ett bedröfligt virrvarr. Han tänkte på Dagmar, men ofrivilligt fick den bild, han manade fram, glada, soliga ögon, och han hörde i sitt öra en ung, kvittrande glad stämma i stället för den sorgsna klang, som minnets eko borde hafva återgifvit. Han tröstade sig med, att allt skulle bli bra, när han väl sett Dagmar, men så kom det för honom, att det ej var den unga flicka, han skiljts ifrån en gång, som han skulle återse, utan en mogen kvinna, två år äldre än han själf, således trettiofem år. Han kände ett mycket tydligt själfförakt vid dessa nyktra funderingar, men de försvunno ej ändå.

Han hade hunnit så långt i sina reflexioner, när han fick höra Ainas röst bakom sig.

»Dagmar sitter på balkongen nu, om ni vill komma och prata om gamla tider», sade hon med ett nyfiket intresse i sina ögon.

Erland såg tydligt, att Aina anade, att han ej varit hvilken som helst för systemen, och han kände sig obehagligt berörd därpå.

»Ni kommer väl med upp», sade han ifrigt.

»Nej, Dagmar har ett bref, som jag skall gå till posten med», sade hon och gick sin väg. Han hade på tungan att föreslå att först följa henne, men orden kunde ej komma öfver hans läppar, och han stod blott kvar och såg efter henne, tills hon försvunnit vid vägens krökning.

Uppå sin balkong satt Dagmar Werle och såg den korta scen, som utspelades därnere, hörde tydligt genom den klara luften hans ifriga fråga, och med den pröfvade kärlekens skarpblick såg hon som i en andeskådning, hur hennes öde fullbordades.

Hennes sökande efter kärlekens lycka hade varit en jakt efter idealet. När hon tyckt sig hålla den i sina händer, svann den bort i ett allt mera oupphinnligt fjärran, och till slut skulle den vara borta för evigt. Hon steg upp och gick fram till spegeln och betraktade med hänsynslöst kritisk blick sitt ansikte. Visst var hon vacker ännu, men hon såg äldre ut än hon verkligen var.

Åren hade ej gått spårlöst förbi, ännu mindre det utslitande lif, hon fört, och hon förstod med svidande klarsynthet, hur förfärande mycket äldre hon var till hela sitt väsen än den man, hon älskade någonsin skulle bli. Icke minst förstod hon det på den vemodiga resignation, hon erfor vid nya pröfningar, ett djupt lugn, som behärskat henne alltsedan den stund, då den döende modern ändtligen gifvit henne den åtrådda kärleksfulla blicken. Det var ett ögonblick nysa, då glöden, som ännu lefde under de fallna murarne af drömmar om stor, omätlig kärlekslycka, flammade upp, men samma hand, som en gång tändt elden, kväfde nu med ett enda tag den lilla lågan.

Dagmar återtog sin plats på balkongen och såg, hur Erland långsamt, liksom motvilligt närmade sig. Hon log, fastän hon kände ett sting i hjärtat. Så, han var rädd för henne! Hon kände samma moderliga ömhet som förr fylla sitt hjärta, och då till slut Erland stod där framför henne, kände han med en besynnerlig blandning af lättnad och besvikenhet, att de voro kvitt. Hon pratade utan tvång om gamla tider, och då Aina återkom, sade hon till honom: »Förlåt mig, men jag måste be er gå nu, jag behöfver hvila. Ingenjör Montin, vill ni ta litet hand om Aina, tills jag blir nog frisk att själf följa henne på hennes irrfärder?»

Erland såg forskande på henne, men hon mötte lugnt hans blick. Han bugade sig djupt för henne, Aina kysste systemtrodande, och de båda unga människorna vandrade bort. Dagmar lutade sig trött mot kuddarne. Hon kände det, som hade hon slutat en tillvaro och gjort sitt testamente, som skulle hon somna in för att vakna som en god, gammal moder för två stora barn.

IDUNS TIDSFÖRDRIFSTÄFLING.

DEN PRISTÄFLING för gåtöförfattare, som utlystes i nr 6 af Idun för i år, har framkallat 45 deltagare. Efter verkställd granskning af de insända bidragen ha prisen fördelats på följande sätt:

1:sta pris (30 kr.): Herr *Hugo Bergqvist* (märket »Moster Lisa»), Stockholm.

2:dra pris (20 kr.): Fru *Fanny Chrysanter* (märket »F. M. C.»), Örebro.

3:dje pris (10 kr.): Kapt. *Rudolf Bolling* (märket »Ulfelio»), Stockholm.

4:de pris (10 kr.): Herr *John Ekholm* (märket »Felix»), Jönköping.

5:te pris (5 kr.): Fr. *Hilma Petterson* (märket »Eline»), Lidköping.

Extra pris (5 kr.): Herr *E. O. Nordlinder* (märket »E. O. N.»), Luleå.

Extra pris (5 kr.): Fröken *Elise Djurberg* (märket »Tim-tam»), Karlskrona.

Och behagade nu samtliga pristagare meddela sig med redaktionen i och för prisens öfversändande.

Stockholm, april 1900.

RED. AF IDUN.

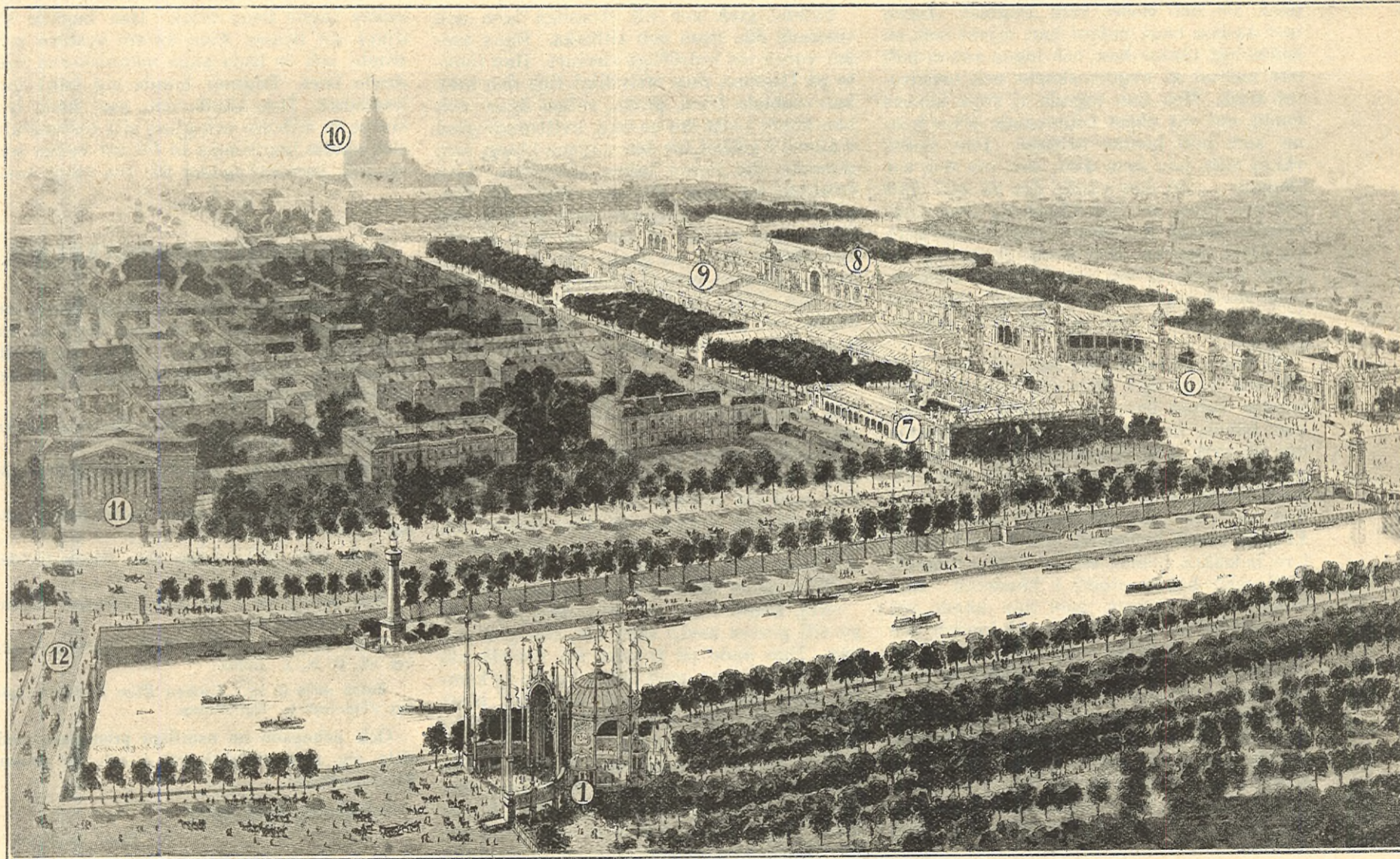
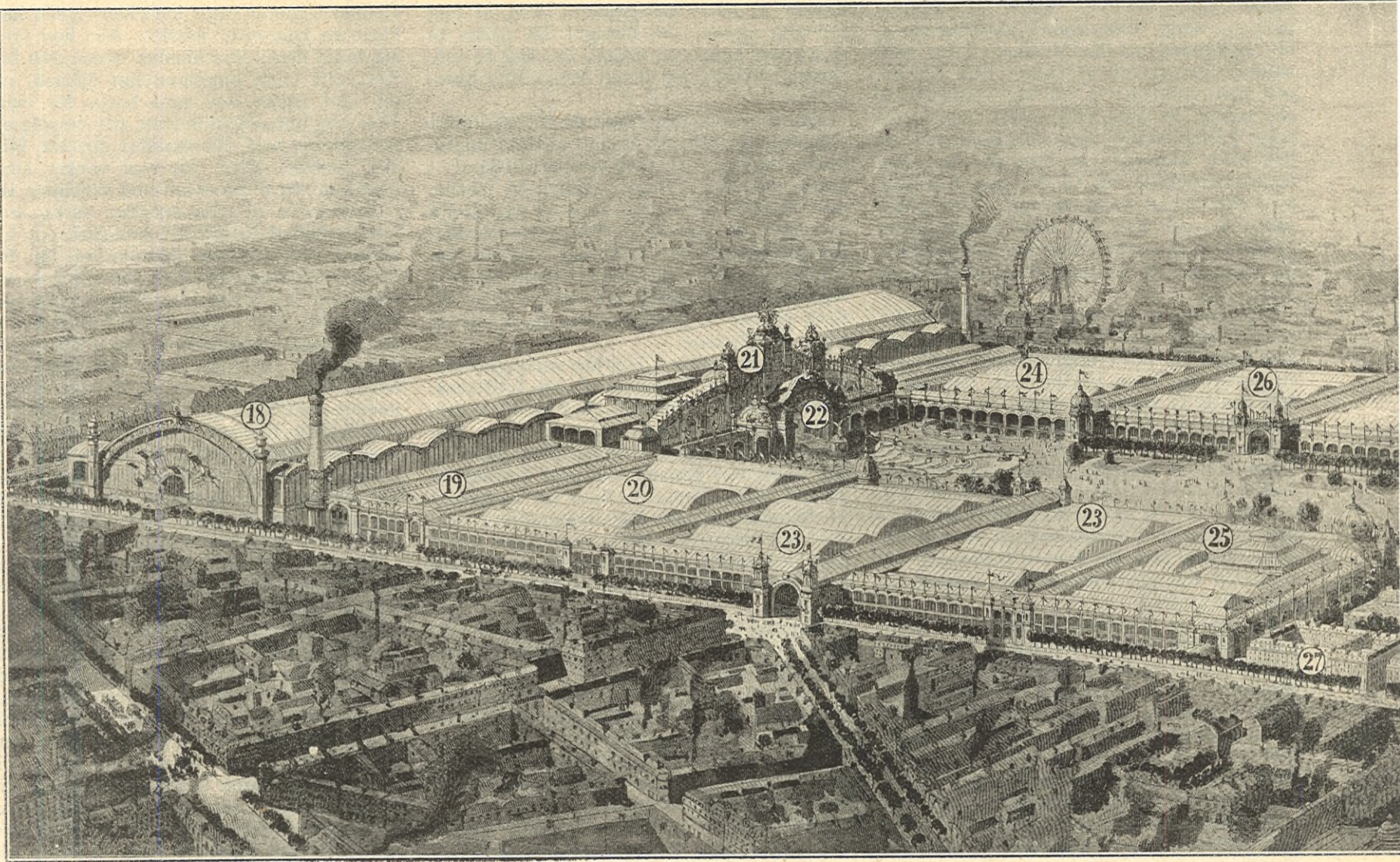
HULTMANS CACAO

har brutit väg för den Svenska Cacaofabrikationen.

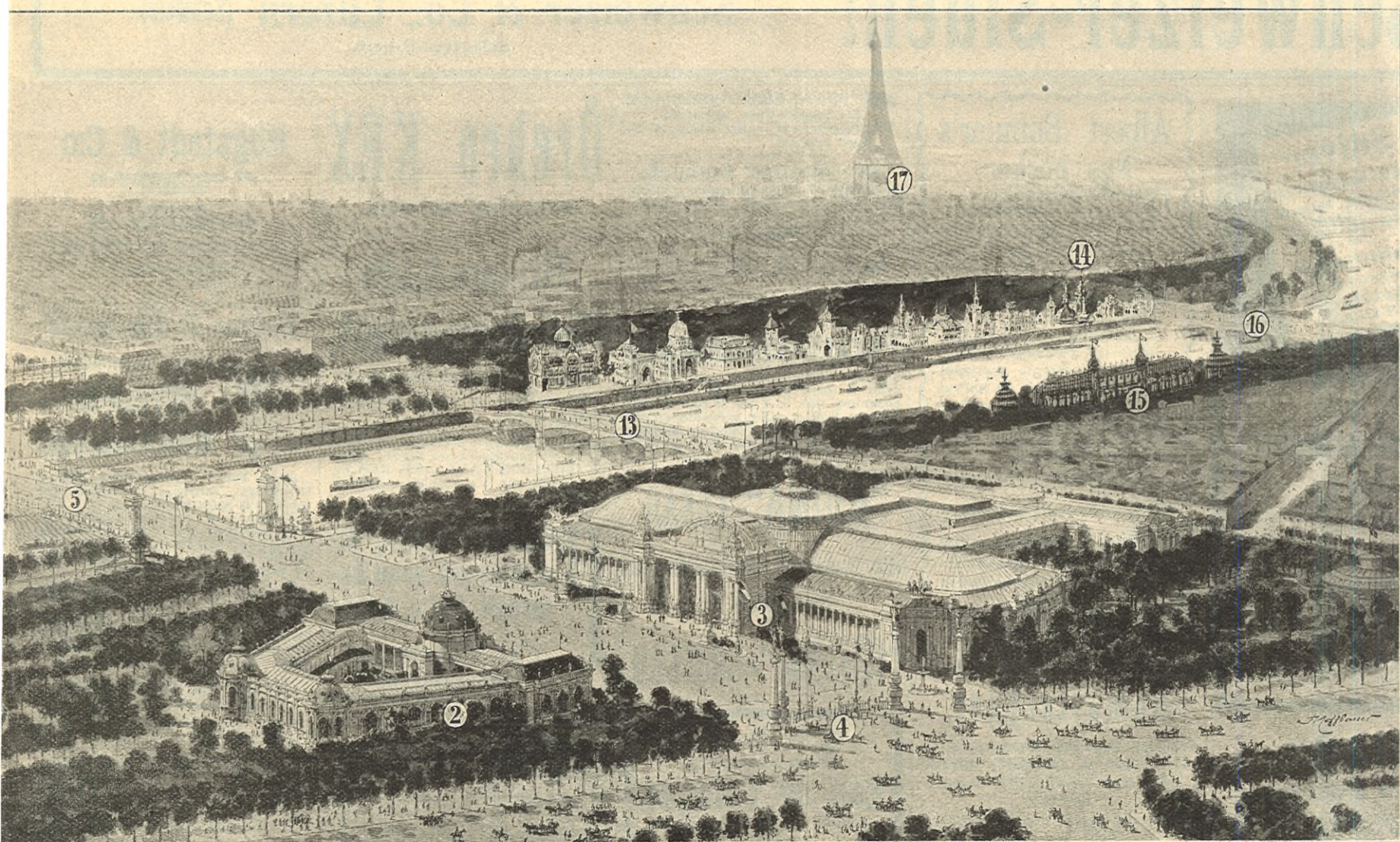
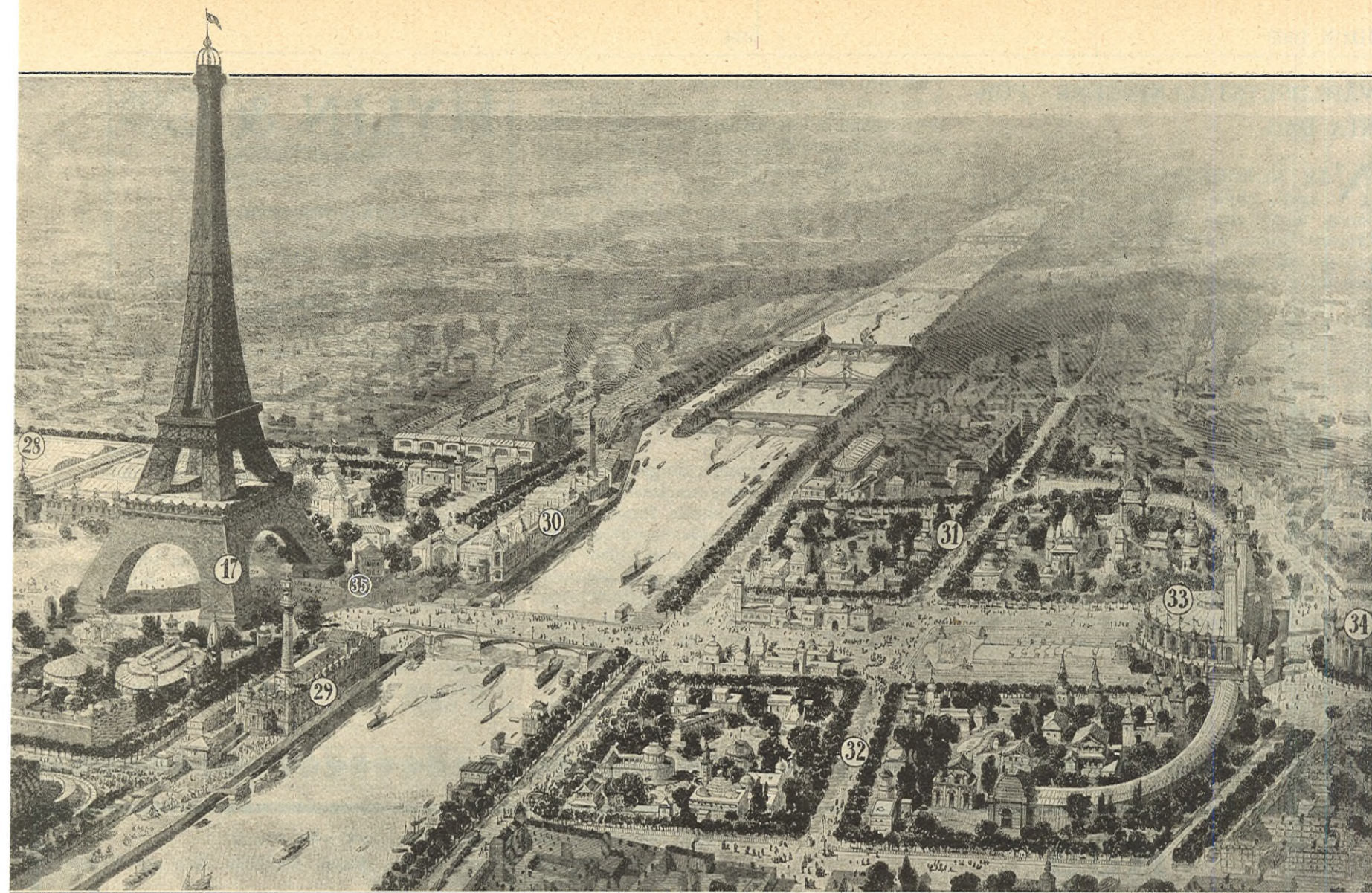
Dess absoluta renhet garanteras, men förbrukare därpå uppmanas enträget att vid köp noga tillse att de verkligen erhålla Hultmans Cacao och icke billigare uppblandade och förfälskade cacaoarter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta utgifvas för Hultmans Cacao.

Partiförsäljning: **Hultmans Fabrikers Filial, Riddargatan 10.**

DEN I DAG ÖPPNADE VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I PARIS. FÅGELPERSPEKTIV ÖFVER UTSTÄLLNINGSMRÅDET. ÖFR
FÖRKLARING TILL SIFFRORNA

BILDEN: CHAMPS DE MARS OCH TROCADÉROPLATSEN. NEDRE BILDEN: CHAMPS ELYSÉES OCH INVALIDESPLANADEN.
 Å UTSTÄLLNINGSVYERNA SE SID. 238!

VÄRLDSUTSTÄLLNINGENS FÖRSTA DAG.

NÄR MORGNSOLEN i dag, den 14 april, höjde sig öfver det jätttestora Paris, mötte dess strålar trikolorens trefärgade dukar, i tusental fladdrande öfver palats och boulevarder, från tornkupoler och minnesmärken. Men ej enbart trikoloren vajar i dag öfver Paris, ty ofvan Marsfältets och Invalid-esplanadens komplex af utställningspalats skimra flaggdukar från alla jordens länder, stråla som symboler af den nationernas fredliga täflingskamp, hvilken i dag öppnas i världens hufvudstad för att inviga det nya århundradet.

Den 14 april i år är vorden en hedersdag för »la grande nation», som ännu en gång, trots djupa inre skakningar och bittra partifejder, kallat de fem världsdelarne till revy under civilisationens trikolor. Resultaten af människoandens snillrikaste tankar under det sistförflutna seklet, af forskarkraftens ihärdighet och djärfhet möta nu inom utställningsbyggnadernas kolonnader på den mark, »där hvarje sten har sin historia.»

Emile Loubet, den franska republikens president, öppnar i dag högtidligen i maskinhallens stora festsal världsutställningen

i närvaro af representanter för allt, hvad Frankrike äger utmärkt på det politiska, vetenskapliga och konstnärliga området. Den jätttestora hufvudingången vid place de la Concorde slås upp och de första tiotusentalen af den människoström, som kommer att räknas i millioner och omfatta så godt som alla folkslag, bölja utmed Seine-kajerna och genom Eiffeltornets hvalfbågar.

Lusten att se och följa det växlingsrika utställningslivet i Paris är gifvetvis stor äfven bland Iduns läsekrets. Vi ämna ej heller spara vare sig kostnader eller ansträngningar för att i Iduns spalter gifva vår publik intressanta öfversikter i ord och bild af utställningens olika facer, och särskildt af dem som ligga kvinnovärlden nära.

I ett föregående nummer delgafvo vi våra läsare, att en af Iduns medarbetarinnor, fröken Tora Kjellberg skulle fungera som vår pariskorrespondent under utställningen. Som fröken Kjellberg emellertid blifvit förhindrad att åtaga sig uppdraget, kommer Iduns redaktionssekreterare, skriftställaren hr Johan Nordling, att i hennes ställe afresa till Paris i slutet af april för att under de närmaste månaderna förse Idun med speciella korrespondenser därifrån.

Som inledning till Iduns serie af utställningsbref meddela vi i dagsnumret två to-

HYLIN & C^{OS}
FABRIKSAKTIEBOLAG
KONGL. HOFLEVERANTÖR.
UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med GULDMEDALJ
Försäljes i våra butiker
8 Regeringsgatan - Vesterlånggatan 16
A. T. 6469. A. T. 2497.
samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

talbilder af de båda utställningsområdena: Champs Elysées och Invalid-Esplanaden samt Marsfältet med Eiffeltornet och det midt emot liggande Trocadero-palatset.

Ej sant, de båda terrängerna göra ett imponerande intryck? Det ser till och med vanskligt ut att kunna finna vägen bland detta virrvarr af byggnader, alléer, broar och öppna platser. Men om ni har lust att följa oss i spåren, ärade läsare, vilja vi våga försök af en första hastig orienteringspromenad.

(Förklaring till siffrorna på utställningsvyerna se sid. 238!)

Köp
Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt eller färgadt.
Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, Rayé, Cadrillé, Rå- och Tvätt-siden för kläder och blusar från 90 öre per meter.

Vi sälja i Sverige direkt till privatpersoner och sända de utvalda sidetygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

Sidentygs-Export.

Silfver
svenskt kontrolleradt,
för bosättning, hedersgåfvor och lysningspresenter
Största urval, billigast hos
K. ANDERSON,
Hofjuvelerare,
1 Jakobstorg 1. STOCKHOLM.

För Konfirmander
Dam-Ur.
Silfver-Cylinder från Kr. 11.-
D:o -Ankar » 18.-
14 K. Guld-Cylinder » 30.-
18 » » 52.-
18 » » 65.-
Herr-Ur.
Silfver-Cylinder från Kr. 9.50
D:o -Ankar » 15.-
14 K. Guld-Ankar » 45.-
18 » » 75.-
JOSEPH LEJA.

Hosta,
hals- och bröstkatarrar
öfvergå vid bristande vård och användande af överkamma medel icke sällan till svårare kroniska sjukdomar. Ett godt behandlingsmedel till förekommade häraf är Dr. P. Håkansson's Salubrin, om det användes enligt beskrifning till värmande omslag, gurgling och inandning; fördelaktigast och bäst är att för inandningen använda Salubrininandningsapparat.
Allmänheten varnas mot efterapningar af abrikatet.

Albert Bonnier's
Nya böcker:
ERNST AHLGREN'S
SAMLADE BERÄTTEL-SER. Ny billig upplaga, illustrerad af Carl Aspelin. Utgifves i cirka 10 häften å 50 öre.
KARL WARBURG, VIKTOR RYDBERG. En lefnadsteckning. Supplementband till Rydbergs Skrifter, utgifves i samma utstyrel som dessa i cirka 12 häften å 50 öre.
Högintressant!
JUHANI AHO, ENRIS. Noveller. 2:a samlingen. 2.75.
HILDA SACHS, EVIG SOMMAR. En kärlekshistoria. 2.50.
ISIS, LEK. Bohémelif i Run. 2.75.
THOMAS HARDI, TESS AF ÅTTEN D'URBERVILLE. En renhjärtad kvinnas roman. 3 kronor.
ANNA WAHLENBERG, INTERIÖRER. Nya noveller. 3 kronor.

Bomullstyger,
Franska, Engelska, Svenska handväfda, samt af Almedahls tillverknin, stort urval i nya vackra mönster.
Piqué till Bluslif och Klädningar i hvitt och crème.
Prima kvalitéer. Billiga priser,
Karl Larsson.
Drottninggatan 73 C, STOCKHOLM.
Profver sändas på begäran franko.

PRIVAT FÖRLOSSNINGSHEM.
Fru Elisabeth Olson, barnmorska.
Klarabergsgatan 50. Allm. telefon 117 28.
Begär prospekt.
Stockholms Ambyrå,
Brahagatan 17, anskaffar ammor och barnsköterskor. Fru Cederlöf, Allm. t. 5005.
Prenumerera på
Iduns Modetidning!
Under
Parisutställningen
uthyras tillsammans 6 rum och kök samt 2 stora källare eller de senare ensamma, och 1, 2 och 3 rum för sig. Elegant kvarter, nära expositionen och l'Arc de Triomphe. Trädgård. Moderat pris. Vidare å Iduns exp. eller hos M:lle M. Nilson, 1 Rue Troyon, Paris. (511)

“IDUNA”-KAKAO
Alb. Lundells Chokladfabrik,
Stockholm 4.
“IDUNA”-CHOKLAD.

C. F. Dufvas
välkända och prisbelönta
Eau de Cologne
på flaskor och buteljer i parti och minut.
Till landsorten mot efterkraf.
41 Drottninggatan 41
Etabl. 1849.

Göteborgs KEX.

Örebro KEX
rekommenderas.
Strömstads
Hafskuranstalt.
(Säsong 1 Juni-15 September.)
Prospekt m. m. sändas kostnadsfritt på begäran.

SOMMARBOSTAD 2 kakelugnsrum uthyras vid Brävikens norra strand. Adress UTTERSBERGS GÅRD, ÅBY. Obs. Enkel spisning kan äfven erhållas. Brevsvar mot porto.
Prima torr Björk-, Althracit, Kol o. Kokes
hos
J. O. OLAUSSON,
ROSLAGSGATAN,
midt för Tegnérsgatan.
Allm. Tel. 62 79.

För blekset, blodbrist och svaghet äro Pinus Piller ett mycket välgörande medel.
Många hafva genom dem erhållit hälsa och arbetskraft. Pinus Piller är ej ett medel, som utlofvat hjälpa alla krämpor, men för ofvanstående sjukdomar äro de, rätt använda, ett osvikligt botemedel. En sats (2 askar) piller med fullständig bruksanvisning, erhålles fraktfritt om 2.70 sändes till C. J. LINDAHL, Säfsjö. (S.T.A. 69488)
Undervisning i Linnésömnad.
Eleveplatser lediga nu.
Kurserna sluta 1 juni, börja åter 1 sept.
KARIN EGNÉR, Styrningsgatan 21, 2 tr. (S.T.A. 71456)
Rikstel. 3530.

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32
Stockholm
Specialitet:
Bordeaux- &
Bourgogne-viner
Billiga priser.

Doktor F. Lendgiel's
äkta patenterade
Björk-Balsam.
Denna balsam hortager finnar, fränkar, leverfläckar, solbränna, näsrodnad, pormaskar och andra hudåkommor.
Bestrykes t. ex. om aftonen ansiktet eller andra hudställen med denna björkbalsam, så afskilja sig följande morgon nästan omärkliga fjäll af huden, hvilken därigenom blifver bländande hvit och mycket fin.
Ett krus balsam kostar 3: 50. Den därtill hörande Opo-pomada och Benzoës-tvål säljes å 1 kr. pr st. eller 5: 50 satsen.
Med hvarje krus följer bruksanvisning jämte flera intyg af kände, framstående läkare om dess utmärkta och välgörande egenskaper. Försäljes i Stockholm hos
Ivar L. Bohman,
53 Drottninggatan 53.
Obs! Sändes till landsorten mot insänd ik vid, postförskott eller efterkr.

KNEIPP Vattenkur-
anstalten
BORG. Begär prospekt. NORRÅRÖ.
Metallfabriksaktiebolaget
C. C. SPORRONG & C:o
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM
Utför: förgyllning, försilfring, förnickling
samt renovering af
antika och moderna metallarbeten.

DESSERT-GELÉE, Smultron
 DESSERT-GELÉE, Citron
 DESSERT-GELÉE, Ananas
 DESSERT-GELÉE, Vanilj.

Häraf tillredes, utan annan tillsats än varmt vatten, en klar, särdeles delikat efterrätt, som dessutom har den stora förtjänsten att ej kosta mer än c:a 10 öre portion. Den har ock vunnit odeladt erkännande af alla som pröfvat den.
 Till salu hos specerihandlande i Stockholm och landsorten.
 Aktiebolaget Tekniska Fabriken Röda Korset.

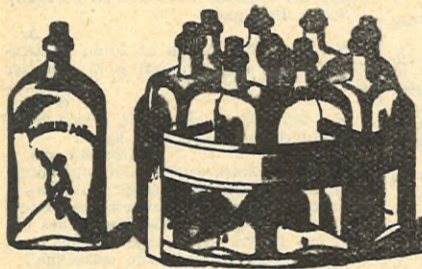
Oöfverträffad till frambringande af en vacker hud.

KALODERMA
 • KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.

Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.

Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
 rekommenderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lagerdricka
Pilsner-Öl, Iskällare-Dricka
 samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
 Allm. telef. 36 56. Rikstel. 18.

MEÐ anledning af »Clematis» värdefulla uppsats i Idun för d. 10 febr. »Om farorna vid barns uppfödande med komjölk», få vi härmed som fullt jämförlig med alla förekommande utländska apparater framhålla:

BABY
 SVENSK DIFLASKAPPARAT

rekommenderad af professor Medin. Apparaten kostar komplett med 8 flaskor och kokkärl kr. 6:—
 Ditto utan kokkärl » 3: 50
 Med hvarje apparat följer »Kortfattade regler för späda barns uppfödande med komjölk» af professor O. Medin.
 Apparaten, som redan vunnit särdeles stor spridning äfven i grannländerna, är utom af professor Medin och dr Carl Flensburg i Idun för den 2 mars 1892, förordad af e. o. professor W. Pipping i Helsingfors och dr Chr. Döderlein i Kristiania m. fl.
 Säljes i parti hos hrr G. Abramson & Co, Stockholm och i minut hos hrr Alb. Stille, Ch. O. Werner, Josephsson & Agren, Sandgrens bosättningsmagasin, Kuntze & C:o, Numa Peterson, Åkerholmiska bosättningsmagasinet samt alla apotek i Stockholm.
 I Göteborg i Ch. O. Werners filial. Dessutom å de flesta apotek i riket.

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS

Oblekta, Blekta och Färgade
VÄFNADER

försäljas i parti från kommissionslagret
 i STOCKHOLM hos ADOLF BODELL.

CRÈME SIMON
 pour les soins de la PEAU
SAVON • **POUDRE SIMON**
 à la PARFUMS
 Crème Simon • Violette - Éliotrope
J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

Barrys Tricopherous,
 behaglig och antiseptisk toilettartikel för Huden och Håret!
 Säkrate medel vid behandling af kross- och brännsår, blånader, utslag m. m. Ofelbart mjellbefriande, omöjliggör tinkturen härets affallande, håller härfästet rent och friskt samt befordrar således härväxten. Finnes till salu å 2 kr. 50 öre pr flaska i Parfymerier och Herrekiperingar samt hos Herrar Härfrisörer.
 Lager hos **Rudolph Jeanson, Stadsgården N:o 14 A, Stockholm.**
 Allm. Telef. 34 74.

Lacave y Ca Äkta Spanska Viner

"IDUNA"-KAKAO och "IDUNA"-CHOKLAD!

Pottaska, bikarbonat, ammoniak m. m.

tillsätts kakao för att göra den »lättlöslig», d. v. s. sådan att den i koppen bättre fördelar sig och afsätter en mera finkornig bottensats. Tillsatsen kan uppgå ända till 4 kilo på 100 kilo kakaomassa. Regeln är härvid: ju sämre material, desto mera tillsats, ju bättre material, desto mindre tillsats. Idealet är: **ren kakao, utan tillsats.**

Allmänhetens tycke och smak

ha bestämt sig för de i handeln vanligen förekommande sorterna, hvilka hafva ett gemensamt: tillsats af alkalier.

Den vanliga kakaons färg, lukt och smak

framkallas hos dessa sorter till stor del **just af sådana tillsatser**, hvarför de också för konsumenter te sig lika: mörk färg samt skarp, mer eller mindre från lukt och smak, hvilket nu går ock gäller för verklig kakaosmak. Säkert är, att det just är tillsatserna, som för mången göra kakaon i längden onjubar.

Den naturliga kakaons rena färg, lukt och smak

framkomma, då kakao tillverkas **endast af fullgoda bönor, utan tillsats af alkalier.** Den, som profvar naturlig kakao, föredrager sedan svärligen någon annan.

Kakaons pris och näringsvärde

bero på materialet: ju sämre bönor, ju större kvantitet skal, desto lägre pris och näringsvärde.

"IDUNA"-KAKAO" och "IDUNA"-CHOKLAD

äro **absolut utan alkalisk tillsats!**
 Garanti för ren och fullgod vara!

»Iduna» har kakaobönans egen färg, lukt och smak.
 »Iduna» garanterar det höga näringsvärde den fullgoda bönan eger.
 Använd »Iduna» och Ni skall snart inse dess värde.
 »Iduna»-Kakao drickes gärna äfven af den, för hvilken annan kakao varit motbjudande.
 »Iduna»-Kakao erhålles med eller utan vaniljsmak.
 »Iduna»-Kakao säljes icke i lös vikt.
 »Iduna» är lagligt skyddadt märke för kakao och choklad.

Alb. Lundells Chokladfabrik,
 Stockholm 4. Allm. Tel. 36 18. Rikstel. 16 73.

»Iduna»-Kakao netto 1/2 kg., netto 1/4 kg., netto 1/8 kg. i bleckburkar.
 2: 65 1: 40 0: 75
 »Iduna»-Choklad osockrad netto 100 gram sockrad netto 100 gram i paket.
 0: 55 0: 40

Hvarje burk och paket är märkt med ordet »Iduna».
OBS! "Iduna" absolut fri från hvarje alkalitillsats. OBS!

Lektyr.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige **portofritt:**
 Idun 1893 (nr 1 felas) ----- 2: 25
 Idun 1894 (komplett) ----- 2: 25
 Idun 1895 (julnumret oberäknadt) ----- 2: 50
 Idun 1896 (d:o d:o) ----- 2: 50
 Idun 1897 (d:o d:o) ----- 3: --
 Idun 1898 (med juln.) ----- 3: 50
 Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut) ----- 3: 50
 Iduns julnummer 1894 ----- 0: 20
 Iduns julnummer 1898 ----- 0: 50
 Barngarderoben 1899 (12 nr) ----- 1: --
 Kamraten 1894 (nr 19 felas) ----- 1: 25
 Kamraten 1895 (nr 7 felas) ----- 1: 50
 Kamraten 1897 (nr 18 felas) ----- 1: 50
 Kamraten 1898 ----- 2: --
 Kamraten 1899 ----- 2: --

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af likvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvannämnda årgångar som önskas.
 Exp. af Idun.

Santalmissionens TE

Broken Orange, Pekoe & Pekoe.
 Garant. oblandadt, direkt import. från missionens egna plantager i Assam (s. o. från Himalaya).
 Säljes äfven å apoteken.
Santalmissionens Tedepot, Stockholm.

Intet är så vackert
 som blanka kopparkärl. Blankningen åstadkommes fortast och lättast och håller sig längst med tillhjälp af
Lagermans Metall-Puts-Pulver »Tomten».
 Säljes hos alla välförsedda Herrar Specieri & Diversehandlande i riket. Ende tillverkare:
Kraft-Tvål-Fabriken, Jönköping.

Hälskyddare
 omöjliggör slitning af strumpan å hälen. 65 öre med porto.
 Fru **TEGNER**, Sturegat. 6, Sthlm.

Våla-Stolar.

Undertecknad får för den ärade allmänheten rekommendera sina välgjorda arbeten af alla sorters **Stolar**, såsom **sals-, förmaks-, pinn- & gungstolar** samt **sals-, serverings- och nattduksbord** m. m. Beställningar utföras skyndsamt och till billigaste priser. Illustrerad priskurant sändes, då enkelt porto bifogas.
 Postadress:
J. LINDHOLM,
 Öster-Våla.

Damer!
Hartmann's Normal-Artiklar
 Praktiska! Ombärliga! Af läkare förordade!
 (Paket å 6 st. kr. 0.80, Paket å 12 st. (något mindre format) kr. 1.25. Gördel kr. 0.75) hos: **Franska Modemagasinet, 2 Lästmakaregatan, Jönköpingsmagasinet, 45 Regeringsgatan.** (G. 96686)

Saltsjöfisk
 at alla slag, bäst och billigast från
Henrik Pettersson & Co, Göteborg.
 Telegramadress: Henriks.

Husmödrar! Spara är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning! Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använd den i Edra hushåll Pellerins Margarin, Göteborg, som är bäst, drygst och billigast!

Hôtel Pension Continentale 44 Vasagatan 44, hörnet af Kungsgatan, Stockholm. Comfortabla rum till moderata priser. Telegrafadress: BAYOUD, Stockholm.

Tidholm's Fantasmöbler, rikhalt. urval i fornord. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Uppgif önsk. förslag och begär priskurant. Försäljningsmag. Beridarebang. 27, Sthlm. Tidholm's Bruks Aktiebolag, Tidholm.

Tillhandahålles hos alla välsorterade Frö- och Blomsterhandlare i riket. Ösa. I Jntz och bruksanvisning å hvarje ask.

Partilager för Stockholm hos R. v. Björnmarck. Allm. tel. 3750.

A. Wilh. Lindbergs Pianoetablissemang. Stockholms äldsta pianoaffär, etablerad år 1856. 26 Regeringsgatan, Sthlm. Allm. telef. 5988. Telegrafadr. Piano, Sthlm. Lager af flyglar, pianon och orglar från in- och utlandets förmärsta fabriker.

Fru Örn's Atelier för Damtoiletten, 19 Tunnelg. Stockholm, rekommenderas i benägen åtanke. Väckand elegant snitt till moderata priser. Fina rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. 2

Album Extra rymmer 104 små och 10 stora kort. Brun, vacker, vadderad skinnpärm - samt stark, ornamenterad kartong inuti. Pris endast 7,25. Aldrig har erbjudits ett sådant album förr. Sändes mot efterkr. eller postförskott från P. W. Karströms Pappershandel, Mariestad. (440)

Vestgötar! Prenumerera genast på VESTERGÖTLANDS DAGBLAD. Kostar från den 1 april till årets slut endast Kr. 2. 40. (G. 12090)

Advertisement for Dr. Campbell's Capsuloids, featuring a diagram of the human heart and text describing the product's benefits for blood circulation.

Züricher-Sidentyger till fabrikspriser franko och tullfritt från 50 öre pr meter till kr. 20.

Rekvirera prover af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till bal-, sällskaps- och promenadtoaletter. Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckvis. E. Spinner & Cie, Zürich, Schweiz. förr J. Zürrers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissemang i Zürich grundlagt 1825.

Louis Roederer Carte Blanche, Grand Vin Sec. Extra Dry. Reims.

J. & F. Martell Cognac. VO VSO VSOP VVSOP

Perles d'or Wilhelm Rieger, Frankfurt a.M. Nyaste & finaste Parfym för händuken

6 Guldmedaljer. Damur, Herrur. Guld o. Silfver. Hos de förmärsta urmakarne. Halda Fickurfabrik SVÄNGSTA.

Medlet är funnet och ingen behöfver numera besvärar af röda och nariga händer, hård och grof hud, frostsprickor eller andra mindre sårnader i huden. Starens Hud-cream är ett hastigt och säkert verkande medel. Pris 1 kr. pr burk. Profburk franko mot 1. 20 i sparmärken. (ej frimärken). Postförskott 1. 35. I parti hög rabatt. Återförsäljare sökas. Tekniska Fabriken Staren, KINNARED. (301)

Musik C. J. Johansson, 22 Österlånggatan, Stockholm. Största lager af Musikinstrument. Stor prisnedsättning enligt Illustrerad priskurant gratis och franko. Allm. Tel. 26 05. Riks- 41 88.

BRAND FÖRSÄKRINGS AKTIEBOLAGET FENIX JAKOBSTORG

GROSSE & BLACKWELL, LTD LONDON. Etablerad 1706. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England. PICKLES, SÄSER, MARMELADER. erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

Froms Velocipeder äro »utmärkta» och af alla som använda dem, mycket omyckta för sin stora hållbarhet och stadiga lätta gång. Obs. Priserna äro i år nedsatta. Begär priskurant. PER-FROMS Velocipedfabriks-Aktieb., Kongl. Hofleverantör. Stockholm, Mäster Samuelsgatan 34.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B. Stockholm. 1:a ANTHRACIT. Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

Smedman den äldres HANDELS-SKOLA Stockholm. Stortorget 16. Allm. tel. 21 77. Nya elever mottagas alla tider på året. Anmälingstid 9-1/2/1 och 3-1/2/7. Undervisning i alla å kontor förekommande ämnen och språk. Dugliga biträden erhållas från skolan. Revisioner och bokföringar utföras. Obs. I A brev anhålles om fullständig adress.

SUNLIGHT TVÅL ÖCH BEQVÄMST AR BÄST Lager hos Rudolph Jeansson, Stadsgården 14 A, Stockholm. Allm. tel. 3474.

Kontinentrouten TRELLEBORG-SASSNITZ 2 turer dagligen i hvardera riktningen. Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.

För konfirmander lämplig konfirmands-present. 18 1/4 karats kontrollstämplad Guldring med Caprubin för endast kr. 5. 50. Expedieras till landsorten franco mot 5. 90 postförskott. M. PUTTKAMMER, 53 Drottninggatan, Stockholm. Fingermått torde medsäandas.

JOH. LUNDSTRÖM & Co. Stenkol, Cokes, 1:a maskinkrossad Anthracit, Carré-Briketter bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneccessärer. för kokspisar, kakelugnar, strykugnar m. m. Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427. Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20. Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Farmmästaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS BRAND- och DYRKFRIA FÖRVARINGSHVALF (Öppna alla sökandegagar kl. 1/2 10-4) Innehållande c:a 1,650 st. skåpfack. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. (S. T. A. 68015)

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till yllevätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda: 1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllevätt böra såväl lösningen som sköljvatnet hafva 36 å 38 grader. Finnas hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker. N:r 19 Stora Nygatan. - N:r 29 S:t Paulsgatan. Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Sv. Panoptikon Stockholm. Största sevärighet.

Bankaktiebolaget Stockholm-Öfre Norrland Drottninggatan 6. Hushållsräkning 5 %. Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Aktiebolaget Sundsvalls Handelsbank Gustaf Adolfs torg 14, godtgör å Sparkasseraäkning 5 proc (G. 94245)

Depositionsräkning Räntegodtgörelse 5 1/2, proc. Aktiebolaget Stockholms Diskontobank Hufvudkontor: REGERINGSG. Afdelningskontor: HÖTORGET 8

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget Stockholm, Fredsgatan 24. Afdelningskontor Götgat. 31. (Fonderkr. 4,340,000) Deposition 5 % Kapitalräkning 5 % Sparkasseraäkning 5 % Upp- & Afskrifning 3 %

FÖRVARINGSFACK uthyras af AKTIEBOLAGET STOCKHOLMS HANDELSBANK 8 Arsenalsgatan 8.

Säkert skydd mot mal! I parti och detalj, emot efterkr. Minsta sändning en kr. Bref besvara genast! Lennmalm & Co, Norrköping.

Fru Sofia Larsson, Jönköping. »ÖRTMIXTUR» för magsjukdom. Har rönt exemplöf framgång. Flera tusen människor väljsiga den. Rekommenderas af läkare och barnmorskor. 6 fl. p en sats kosta 4: 40 pr sats. Sändes på järn väg mot efterkr., på båtar endast då de är förut betald. Uppgif den sort, som önskas. Endast hel sats sändes. N:r 1. Hellsöande för kronisk förstoppning, magkatarr m. m. N:r 2. Halfösande för magsyra, kolik gallsten m. m. N:r 3. Bindande för tarmkatarr, diarr m. m. - Jönköping i januari 1899. Återförsäljare för Sthlm Ernst Folke Karlaplan 1. Allm. 57 30. Riks 30 16. Sofia Larsson, Östra Storgatan 63, Jönköping. Rikstelefon

Bröstkaramellen Hosta icke rekommenderas. Ende tillverkare C. A. JANSSON, Ragvaldstrappor. A. Tel. 37 18. Försäljningsbodar: Högbergsgatan 27, Malmstorgsgatan 6. A. T. 15 20. A. T. 112 41.

Asthmahonung, gammalt bepröfvadt medel mot asthroa. Rekommenderad af läkare. Levereras portofritt å 3,50 pr burk. Fru I. W. LUNDBLAD Lilja Vattugatan 24, Stockholm. (G. 1504)